

TOPLUMSAL CİNSİYET DENGESİ GELİŞTİRME; YAPISI, İÇERİĞİ VE SİSTEMATİĞİ İLE DÜNYADA BİR İLK

TURKISH GENDER BALANCE FOSTERING EFFORTS IN AVIATION IS A FIRST IN THE WORLD WITH ITS STRUCTURE, CONTENT AND SYSTEMATICS

CAN EREL

Önceki SHGM Genel Müdür Yardımcısı
Uçak Mühendisi

Former Deputy Director General of DGCA
Aeronautical Engineer

Sivil Havacılık Eski Genel Müdür Yardımcısı Uçak Mühendisi Can Erel, emeklilik sonrası, kişisel mücadelesi olan sivil havacılıkta “Toplumsal Cinsiyet Dengesi Geliştirme” konusuna ağırlık vermeye başladı. Artık iş dünyasında ilgili STK’lardan da destek gördüklerini aktaran Can Erel, son dönemde yapılan çalışmaların ve gelişmelerin umut verici olduğunu vurguladı.

Former Deputy Director General of Civil Aviation, Aeronautical Engineer Can Erel started focusing more attention on the area of “Gender Balance Fostering” in civil aviation after his retirement. Erel shares insight and progress as they have started to gain support from relevant NGOs in the business community worldwide and he noted that recent studies and developments were promising.

Havacılık sanayisinin küresel ölçekte ve Türkiye özelinde gelişimini verilerle değerlendiren Uçak Mühendisi Can Erel ile kurucu başkanlığını yaptığı “Toplumsal Cinsiyet Dengesi Geliştirme” projesini ve sivil havacılıkta yapılan çalışmaları konuştuk.

Havacılık endüstrisinde 40 yılı aşan bir kariyeriniz var. Türk sivil havacılığının bugün geldiği noktayı nasıl değerlendiriyorsunuz? Endüstrinin farklı alanları ve katmanlarında tamamladığım 41’inci meslek yılımın son 15 yılı ulaştırma havacılığı alanında geçti. Ülkemizin, ulaştırma havacılığı trafiğinin ve dünya ekonomisinin ağırlık merkezleri değişim yörüngelerinin tam da arasında kalmış

In the beginning of March 2020 we spoke with Aeronautical Engineer Can Erel, who provided us with a detailed evaluation of the development within the aviation industry on a global and national scale, providing insight supported by facts and figures. We discussed the “Gender Balance Fostering in Aviation” project, in which he serves as the founding chairman, and touched upon the subsequent projects and activities that have been carried out in civil aviation.

Your career spans over 40 years in the aviation industry, what is your evaluation of Turkish civil aviation in terms of the point that it has reached today?

olması, milenyumla beraber öncelik ve hız kazanan ulaştırma havacılığında liberalizasyon ve altyapı geliştirme faaliyetleri ile desteklenince, yolcu trafiğinde yıllar boyu çift haneli büyüme rakamları ile akıllarda kalan, tüm dünyanın dikkatini çeken gelişmeler yaşanmaya başladı. ICAO verilerine göre 2018 yılında dünyada tarifeli havayolu yolcusu 4,3 milyar seviyesinde tespit edildi. Dünyada 1950'lerde 100 milyon olan havayolu yolcu (gelen-giden) hareketi, 2018 yılında tarifeli havayolu yolcusunda 8,6 milyar seviyesine çıktı. Yaklaşık 70 yılda bu talep 29 bin 789 kat arttı.

TOBB Türkiye Sivil Havacılık Meclisinin 2019 yılında yayımladığı "Türkiye Sivil Havacılık Meclisi Sektör Raporu"na göre Türkiye'de 2018 yılında toplam gelen-giden yolcu trafiği 2017 yılına göre yüzde 9 artış ile 210,5 milyon yolcuya yükseldi. Buna, direkt transit yolcular da eklendiğinde 2018 yılının genel toplamı yaklaşık 211 milyon yolcu oluyor. Havayollarımız tarafından uçulan toplam uçuş noktası 2018 yılında da artışını sürdürdü. Beş havayolu şirketimizin iç hatlarda 7 merkezden 56 noktaya, dış hatlarda 124

ülkedeki 318 noktaya uçuşu mümkün oldu. Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) çalışmasına göre; Türkiye 2017 yılında dünyada havayolu taşımacılık hizmetleri ihracatında, ABD ve BAE'nin arkasından 3'üncü sırada bulunuyor. Yolcu taşımacılığı ihracatı 2016 ve 2017 yıllarında toplam hizmet ihracatının yaklaşık yüzde 47'si olarak gerçekleşti. 2017 yılı ilk 10 ihracatçı listesinde 5 havacılık kuruluşu yer aldı. 2017 yılı ICAO verilerine göre Türkiye, dünya toplam ve uluslararası ücretli-tarifeli yolcu-km sıralamasında 11'inci, dünya toplam ücretli-tarifeli ton-km (yolcu-yük-posta) sıralamasında 12'nci; uluslararası uçuşlar sıralamasında; ücretli-tarifeli ton-km'de 8'inci ve ücretli-tarifeli yolcu-km'de 9'uncu sırada yer aldı. Resmi olmayan rakamlara göre 2019 yılı toplam gelen-giden yolcu trafiğinin 2018 yılı seviyesinde gerçekleştiği söylenebilir.

Ülkemizin, "Tüketim Havacılığı" alanında en büyük altyapı projesi olarak hayat bulan İstanbul Havalimanı'nın etkisi ile hem yolcu hem yük hacmimizdeki artışın, yük tarafında çok daha atılgan ve yenileşimci olmamız gerektiğinin de altını çizerek, daha net bir şekilde görülebileceğini düşünüyorum. "Üretim Havacılığı" alanında ise yeniden şekillenen dünya düzeninde olumlu bir pozisyon alınması halinde, Brexit sürecinin de etkisi ile şu ana kadar görülmemiş bir hızda gelişmeler yaşanabileceğini, değerlendiriyorum.

Küresel ekonominin gündeminde koronavirüs var. Binlerce sefer iptali söz konusu ve ülkeler uçuşlarını durdurdu. Bu durum küresel sektör için nasıl bir tehdit oluşturuyor? Avrupa'da ifl-aslar başladı devamı gelir mi?

İş dünyasının yasaları ve kuralları, esas olarak güven ve öngörülebilirlik prensipleri üzerine kurulu olduğu için, bu temelleri tehdit eden kriz ortamının, kaos olarak tanımlanması da son derece normaldir. Ancak bu defa ekonomik sorunun da ötesindeyiz. Öncesinde bölgesel ekonomik ve politik krizler, sonra da onlarla kol kola gelen küresel bir salgın var. Salgın sebebinin öncesine dair bir bilgi, dolayısı ile referans alınabilecek bir deneyim de yok. Kurumsal öz riski yetmezmiş gibi, toplumu odağa alan her önlem

During the last 15 of my 41-year career I was immersed in transportation aviation, holding positions in different areas and layers of the industry. When the fact that our country is right in the midst of transportation aviation traffic and that the world economy is in the midst of the change orbits of the center of gravity has been supported with liberalization and infrastructure development activities in transportation aviation, which has gained priority and speed with the millennium, developments that have started to draw the attention of the world and that have stuck in minds with double-digit growth figures have started to occur. According to ICAO data, scheduled airline passengers in the globally were recorded to be 4.3 billion in 2018. Airline passenger (incoming / outgoing) movement, which was 100 million globally in the 1950s, reached the level of 8.6 billion in scheduled airline passengers in 2018. This demand increased by 29 thousand 789 percent in approximately 70 years. According to the "Turkey Civil Aviation Council Sector Report" published by TOBB Turkish Civil Aviation Council, total incoming and outgoing passenger traffic in 2018 in Turkey increased by

9 percent and reached 210.5 million passengers compared to 2017. The total flight destination points of our airlines continued to increase in 2018. Our five airline companies offered flights from 7 centers to 56 destinations on domestic flights and to 318 destinations in 124 countries on international flights. According to the study of Turkey Exporters Assembly (TIM), Turkey ranked third in the exports of air transport services in the world in 2017, behind the US and the UAE. The export of passenger transport amounted to approximately 47 percent of total service exports in 2016 and 2017. In Turkey, 5 aviation companies were listed among the top 10 exporters in 2017. According to ICAO data in 2017 Turkey ranked 11th in the ranking of global total and international fee-scheduled passenger-kilometers, ranked 12th in the ranking of global total paid- (scheduled passenger-freight-mail) kilometers and ranked 8th in the ranking of international flights in toned- kilometers, and 9th in scheduled passenger- kilometers. According to informal figures, it can be said that the total incoming and outgoing passenger traffic of 2019 was relatively the same as in 2018.

I think that the increase in our passenger volume and especially in cargo volume can be seen more clearly with the impact of Istanbul Airport, which was brought to life as the biggest infrastructure project in fields related to the "Consumer Part of Aviation" in our country, by underlining that we should be more venturesome and innovative on the freight side as well. When it comes to the "Producer Part Of Aviation", I am considering that if a positive position is taken in the reshaped world order, developments can occur at an unprecedented pace with the effect of the Brexit process.

As you know, the coronavirus is on the agenda of the global economy. There are thousands of flight cancellations and countries have suspended their flights. What kind of threat does it pose for the global industry? Bankruptcies have begun in Europe; do you think they will continue? Since the laws and rules of the business world are based on the principles of trust and predictability, it is very normal that the crisis environment that threatens these fundamentals is defined as chaos. However, this time we are beyond the economic problem. First, there are regional economic and political crises, and then there is a global pandemic that has come along with them. There is no previous experience with this type of impact, it is truly unprecedented and therefore, there is no practical criterion to

Havayolu yolcu hareketi 2018 yılında tarifeli havayolu yolcusunda 8,6 milyar seviyesine çıkmış. Yaklaşık 70 yılda bu talep 29 bin 789 kat artmış.

The airline passenger movement, reached the level of 8.6 billion in scheduled airline passengers in 2018. This demand has increased 29 thousand 789 times in approximately 70 years.

neredeys e havacılığa da olumsuz bir darbe yapıyor. Ama bu durum hemen her havacılık kuruluşunda benzer olumsuz etkiye sahip. Sorun etkili olduğu sürece bir kuruluş diğerine göre çok fazla da öne çıkamayacak gibi. Tabii içinde bulunulan şartlar, sadece havacılığ ı değil hayatı derinden etkiliyor, etkileyecek. Bu durumda öne çıkan güçlü taraf; önlem alabilme, dayanabilme ve olası gelişmelere uyum gösterebilme yeteneğ i. Bu, öz yetenekleri ve öz varlıkları değerli hale getiriyor. Kriz sonrasında en hazırlıklı olanın diğerlerine göre fersah fersah önde yer alacağı ortada. Dolayısı ile havacılıkta da bu değ işime dayanabilen ve gong sesine hazırlıklı olanların tahminlerinin ötesinde fırsatlara sahip şekilde devam edeceğ ini, diğerlerinin de zaman içinde kaynak ve yapıları ile uyumlu bir gelişme sürecinde yeniden faaliyete başlayacağını düşünüyorum.

Buradan, kişisel mücadeleniz de olan 'Havacılıkta Toplumsal Cinsiyet Dengesi' konusuna gel-mek istiyorum. Emeklilik sonrası, sürecin içinde bulunmaya devam ediyorsunuz. Bu konu sizin için neden önemli?

Havacılık alanında, öğretim ve eğitim gibi "Toplumsal Cinsiyet Dengesi Geliştirme" konusu da teknoloji ve endüstriyel alandaki faaliyetlerimin bütünleyeni olarak neredeyse meslek yıllarıma başına kadar uzanan bir süreci kapsıyor.

Geçmiş yıllarda, ABD merkezli "Uluslararası Havacılıkta Kadın-Women in Aviation International (WAI)" ilk olarak dikkatimi çeken başlıktı; hatta üye de oldum. Sonra Kanada merkezli "Dünya Havacı Kadınlar Enstitüsü-Institute for Women of Aviation Worldwide (iWOAW)" amaç ve faaliyetlerinin benimkilere daha yakın olduğunu görünce 2014 yılından sonra kendileri ile iş birliği içinde bazı faaliyetler yürütmeye başladım. Zamanla, ülke genelinde mentorlük sunmaya başladım. 2015 Dünya Havacı Kadınlar Haftası etkinliklerinde, etkinlik videoları ile ödül verilen ilk üç kazanan Türkiye'den oldu.

2016 Dünya Havacı Kadınlar Haftası'nda, ulusal havacılığ ımızın ilk uçan ve uçuran kadınlarına yöne-lik özgün araştırmama dayalı olarak hazırlayıp sunduğ um "Ulusal Havacılığ ın Gelişim Sürecinde Türk Kadını" konferansım iWOAW tarafından "Dünyanın En Beğ enilen Organizatör ü" ödülünü kazandı.

Sonra, aldığım çok üst seviyeli davetle ikinci kez devlet memurluğ u dönemim başladı.

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğ ündeki bu görevim sırasında da "Toplumsal Cinsiyet Dengesi Geliştirme (TCDG)" amacını dürüst ve samimi olarak paylaşt ın otorite ve sektör temsilcisi meslektaşlarımla

drawn upon as a reference to confidently navigate the circumstances that we now face in our connected global society. As if corporate self-risk is not enough, every precaution that focuses on society is almost a negative blow to aviation. But this situation has a similar negative effect on almost every aviation organization. As long as the problem is pretty much affecting everyone no one is really safe. Of course, the conditions are affecting and will affect not only aviation but also life itself. The dominant side which stands out in this situation is the ability to take precautions against this situation and to adapt to possible developments. This makes self-abilities and net assets valuable. It is obvious that those who are most prepared for after-crisis will be well ahead of the others. Therefore, I think that those who are able to withstand this change in aviation and who are prepared

for the chime of the gong and hear the sounds of change, they will continue to have the opportunities which I think they will find beyond their estimates, while others will start operating again in a development process compatible with their resources and structures.

I would like to come to the topic of "Gender Balance Fostering in Civil Aviation" which is undoubtedly your personal calling as well. You have continued to be a catalyst in the process after retirement as well. Why is this area of focus important to you?

The subject of "Gender Balance Fostering" extends almost to the beginning of my professional years, like education and training, is an integral part of my technology and industrial activities in aviation. In earlier years, the US-based "Woman in Aviation International (WAI)" was the first title that caught my attention, and I even became

a member. Then, when I saw that the aims and activities of Canada-based "Institute for Women Of Aviation Worldwide (iWOAW)" were closer to mine, I started carrying out some activities in cooperation with them after 2014. Over time, I started offering mentoring service across the country. The top three winners who were awarded for their event videos in 2015 Women Of Aviation Worldwide (WOAW) Week events were from Turkey. My conference, "Turkish Women in the Development Process of Turkish National Aviation & Aerospace", which I prepared and presented based on my original research on female pioneers who were the first aviatrixes in Turkish national aviation and aerospace history, won the "Most Acclaimed Organizer Worldwide" award by iWOAW. Then my period of civil service began, which I started for the second time after receiving a very high-level invitation. During this duty at the General Directorate of Civil Aviation, we started to work on this as a systematic initiative with my colleagues

sistematiik bir girişim olarak çalışmaya başladık. Bu çalışmaların sonucunda ortaya konulan düşüncenin onaylanması ile sistematiik çabamızın temel aldığı SHT-TCD talimatı geçerlilik kazandı. İlgili komisyon ve danışma kurulu oluşturularak süreçler çalıştırılmaya başlandı.

Komisyonun ulusal ölçekteki ilk etkinliği, “Havacılık Alanında Toplumsal Cinsiyet Dengesi Geliştirme Sempozyumu” adı ile 8 Mart 2018’de Ankara’da düzenledi. Ardından, EurAsia Airshow sırasında Antalya’da 26 Nisan 2018’de uluslararası ölçekte gerçekleştirilen “Women in Air&Space Symposium” etkinliğini himaye etti. Temel aldığı değerler, yapısı ve içeriğinin yanında sistematiği ile dünyada bir ilk olan TCDG girişimi, kısa sürede ICAO’nun da dikkatini çekti ve ICAO bu konudaki ilk küresel girişimi olarak “Global Aviation Gender Summit” etkinliğini 8-10 Ağustos 2018 tarihleri arasında CapeTown, Güney Afrika’da düzenleyerek TCDG Komisyonu adına özel davet gönderdi.

Bu zirvenin “Driving Results Through Partnerships For Gender Equality In Aviation” başlıklı oturumunda TCDG Komisyonu Sekreteri Gonca Kürüm tarafından girişimi tanıtmak üzere yapılan “Let Women Soar!” sunumu küresel ölçekte ilgiyi artırdı.

Devletten ikinci kez emekli olarak ayrılmam sonrası, iWOAW tarafından sunulan teklifi kabul ederek Enstitünün Yönetim Kurulu’na girdim ve Ağustos 2019’da kurulun, devletler ve düzenleyici örgütlerle ilişkilerinden sorumlu Direktörü oldum. Bu gelişmenin de etkisi ile kurucu başkanlığını yaptığım TCDG Komisyonu’nun faaliyetlerini daha da etkili destekleyebileceğimi değerlendirdim. Hatta desteğinin de ötesine geçerek bu faaliyetlerin, hep arzuladığımız gibi otoritenin de himayesinde, meslek erbabı tarafından sahiplenilen toplumsal bir faaliyet şeklinde yürütüldüğü doğal bir yapıya kavuşturulması çabasında daha fazla yer alabileceğimi düşündüm. Bu düşünce ile 2019 yılının ikinci yarısında benzer samimi inanca sahip olan meslektaşlarımla, SHT-TCD talimatı kapsamında, sektörel sürekli bir faaliyet alanı olarak “Kadın Yükselsin!” sloganlı “Gender Balance Fostering Initiative / Toplumsal Cinsiyet Dengesi Geliştirme Girişimi”ni oluşturduk. Bu girişim ile 2020 Dünya Havacı Kadınlar Haftasında “Toplumsal Cinsiyet Dengesi Sempozyumu” etkinliğini düzenlemek için Etkinlik Mentoru, Sempozyum Düzenleme Kurulu ve Sempozyum Yürütme Kurulu Başkanı olarak görev aldım.

Sektörün tümünü kucaklayan, farklı ve detaylı bir hazırlık yaptığımız bu sempozyumun gördüğü ilgi ülke sınırlarının da ötesine erişti. Ancak 27 Şubat 2020 şehitlerimizin acısı ile erteleme kararı aldık. Hemen ardından COVID-19 etkisi, erteleme tarihini açıkta bıraktı. Dilerim insanlık bu salgını sağlık içinde atlınca, ilk fırsatta Sempozyum Düzenleme Kurulu’nu toplayarak yeni bir tarih belirleyecek ve hazırladığımız programı birbirinden değerli katılımcılarımızla gerçekleştireceğiz.

Ertelenmiş olsa da bu süreçle ilgili raporlamamız kapsamında, “Toplumsal Cinsiyet Dengesi Geliştirme Girişimi” yapılanmamıza bu yıl iWOAW tarafından “Women Friendly-Kadın Dostu” yeterliliği verildi ve bu durum, enstitünün yayımladığı basın bülteni ile tüm dünyaya duyuruldu. Bu büyük etkinliğin, otoritenin sürekli teşvik ve desteğine sahip bir sektör öz girişimi olarak, Dünya Havacı Kadınlar Haftası sırasında, her yıl düzenli olarak tekrar

consisting of authority and sector representatives who shared the purpose of “Gender Balance Fostering (TCDG)” honestly and sincerely. With the approval of the thought put forward as a result of these studies, Instruction for Gender Balance Fostering (SHT-TCD) based on our systematic effort was entered into force and related processes started to form by establishing the related commission and advisory board. The commission’s first event on a national scale was held in Ankara on 8 March 2018 under the title “Gender Balance Fostering in Aviation Symposium”. Then, during the Eurasia Airshow, it sponsored the international “Women in Air & Space Symposium” event held in Antalya on April 26, 2018.

A first in the world with its systematics, as well as its values, structure and content, the Turkish gender balance fostering efforts quickly attracted the attention of the ICAO and a special invitation was received from the ICAO for the “Global Aviation Gender Summit” event held in Cape Town, South Africa between 8-10 August 2018 as its first global initiative on this issue.

Within the session titled “Driving Results Through Partnerships For Gender Equality In Aviation”, the presentation “Let Women Soar!” was delivered by Ms. Gonca KÜRÜM to introduce this initiative and it sparked increased global interest.

After I retired from the state for the second time, I accepted the proposal to join the Institute Board of Directors presented by iWOAW, and in August 2019, I became the Director responsible for this Board’s relations with governments and regulatory organizations.

With the impact of this development, I considered that I could support the activities of Gender Balance Fostering Committee, which I was the founder of, more effectively. In fact, I thought that I could go beyond this support and, as we always wished, that I could have a greater share in the efforts to enable the commission to attain a natural structure in which these social activities were embraced by the aviation profession under the auspices of the authority. Based on this thought, with the colleagues who had similar sincere beliefs, we established the

“Gender Balance Fostering Initiative” as a continuous area of activity in the sector within the scope of Instruction for Gender Balance Fostering in the second half of 2019 with the slogan “Let Women Soar!”. With this initiative, I participated as the Event Mentor and as the Head of both the Symposium Organizing Committee and the Symposium Executive Committee to organize the “Gender Balance Symposium” event at this year’s Women Of Aviation Worldwide Week (WOAW20).

The interest of this symposium had reached beyond the borders of our country, embracing the entire sector. We made distinct and detailed preparations, but we decided to postpone it due to the sorrow we felt for our martyrs on February 27, 2020, and then the calamity and massive impact of the COVID-19 pandemic has left the date of delay uncertain for now. I hope that when humanity survives this pandemic in good health, we will gather together with the Symposium Organizing Committee at the first opportunity to set a new date and to realize the program we meticulously prepared with our valuable participants.

Although postponed, the reporting on this process enabled our “Gender Balance Fostering Initiative” to gain “Women Friendly” competence this year by İWOAW, and this was announced to the world with an official press release published by the institute. I also hope that as a sector initiative which has the constant encouragement and support of the authority, can begin a process in which this great event can be repeated regularly every

EĞİTİM NİCELİK YÖNÜNDE İYİLEŞTİ, FAKAT...

Türk sivil havacılığında hızlı gelişim, eğitime nasıl yansdı? Türkiye’de nasıl bir havacılık eğitimi var? Türkiye kendi pilotlarını, mühendislerini yetiştirebilecek altyapıya, tecrübeye ulaştı mı?

Bu sorunun birden çok cevabı var. Nicel yönden durumu rakamlarla değerlendirebiliriz. ÖSYM Kılavuz bilgilerine göre, Türkiye ve KKTC’deki 84 yükseköğretim kurumunun, 52’si devlete ve 32’si vakıflara ait. İstanbul’daki 49 yükseköğretim kurumunun ise, 3’ü devlete ve 23’ü vakıflara ait. Söz konusu yükseköğretim programları için belirlenmiş öğrenci kontenjanı, “lisans” seviyesinde bin 7101 ve “ön lisans” seviyesinde 11 bin 415 öğrenci kontenjanı ile toplamda 18 bin 516 gibi rekor seviyeye ulaşarak, son 6 yılda yaklaşık 4’e katlandı. Tüm bunlara, sivil havacılık ilişkili öğretim programlarında, “Meslek ve Teknik Anadolu Lisesi” adı

altında 1/3’ü devlet ve 2/3’ü özel okul olarak sayıları 30’u aşmış ortaöğretim kurum ve binlerce öğrenci kontenjanını ekleyiniz. Özetle nicel yönden, doğrudan havacılık ve uzay ilişkili örgün öğretim programlarımızda, değil ülkemizin pek çok meslek dalında bölgemizin ihtiyacını karşılayacak öğrenci kontenjanı kapasitesi mevcut.

Birçoğu “Havacılık Gelişiyor!” söylemi ile açılan öğretim kurumlarına izin veriliyor ve öğrenci kontenjanı tahsis ediliyor. Fakat havacılık şirketlerinin iş ilanlarında bahse konu havacılık bölümlerinde mezun olanlara özel kontenjan yok, olmadı, olamıyor. Havacılık şirketlerinin işe alımlarında bahse konu havacılık bölümlerinden mezun olanların işe girebilme oranı da endüstriye insan kaynağı yetiştiren mesleki öğretimin nitel başarısının en doğru göstergesi olabilir.

edildiği bir sürecin başlayabilmesini umuyorum.

Diğer sektörlerde kıyasla kadın çalışan sayısı, havacılık sektöründe daha yüksek diye biliyorum.

Benim düşüncem biraz farklı, belki de ana mesleğimin etkisiyle biraz teknik yaklaşıyorum bu konuya...

Bu alanda, zayıf erişimime rağmen, ülke genelinde savunma ve havacılık endüstrilerini incelediğim ilk çalışmalar 2015 yılı civarındaydı. Erişebildiğim hali ile sivil havacılık sektöründeki kadın çalışan oranı pilotlarda yüzde 2,2, teknisyenlerde yüzde 1,7 seviyesinde idi. Bu durum yaklaşık beş yılda gelişerek geçen yıl bu dönemde, kadın pilot oranları, tarifeli havayolu kuruluşlarımızda yüzde 3,85-yüzde 8,71, tarifesiz havayolu kuruluşlarımızda yüzde 1,53-yüzde 2,00, kargo havayolu kuruluşlarımızda en fazla yüzde 0,00-yüzde 2,74 oldu. Kadın teknisyen oranları ise hava aracı bakım, onarım ve yenileme merkezlerimizde yüzde 2,51-yüzde 5,98 seviyelerine ulaştı. Bu dönemde, yaklaşık 80 bin çalışanı kapsayan, bir kurum ve 18 kuruluşta yapılan araştırmada, kadın çalışan oranının yüzde 29 olduğu görüldü. Bu gelişme, bana sadece heyecan değil umut da veriyor.

iWOAW Yönetim Kurulu’nda görev almam sonrası bu güzel gelişmenin de etkisi ile şöyle düşündüm: “Yıllardır ilgili ebeveynlere ve çocuklarına odaklanarak gerçekleştirmeye, son olarak otorite ve sektör ilgililerinin katılımı ile sistematik bir yapıya sahip olmasına çalıştığımız bu düzende elde edilen gelişmeye, sektörümüzün karar vericileri daha etkin katılır, öz değerlendirmeleriyle, yapılandırılmış bu sisteme katkı sağlayacaklarını kamuoyuna beyan ederlerse; bu alandaki faaliyetlere, özellikle de bu faaliyetlerin zirve yaptığı Dünya

year during Women of Aviation Worldwide Week.

As far as we know, the number of female employees in the aviation industry is higher than in other industries.

My opinion might be a little different, perhaps because I have more of a technical approach to this subject under the influence of my main profession.

Despite my limited access in this field, the first time I conducted studies about the defense and aviation industries throughout the country was around 2015. As far as I could ascertain, the rate of female employees in the civil aviation industry was 2.2 percent for pilots and 1.7 percent for technicians. This situation has developed in about five years and in this period last year, Female Pilot Rates were 3.85% - 8.71% at our scheduled airline companies, 1.53% - 2.00% at our non-scheduled airline companies, and maximum 0.00% - 2.74% at our cargo airline companies. Female Technician Rates reached 2.51% - 5.98% in our Aeronautical maintenance, repair and renewal centers. A study involving approximately 80 thousand employees and 18 organizations shows that the rate of female employees is 29 percent in this period. This development gives me not only excitement but also hope.

After serving on the iWOAW Board of Directors, with the effect of this encouraging development, I thought as follows: “The pace of this development will increase further if the decision-makers of our sector participate more effectively in the development achieved in this order, which we have been trying to maintain by focusing on parents and their children for the last years, and finally in which we try to establish a systematic structure with the participation of the authorities and sector officials, if they declare to the public that they will provide appropriate development by contributing to this system, which is structured with self-evaluations, and if their interest,

EDUCATION WAS IMPROVED IN QUANTITY, BUT...

How has the rapid development in Turkish civil aviation been reflected in education? How is the aviation training in Turkey? Does Turkey have sufficient infrastructure and experience to train its pilots and engineers?

This question has more than one answer. Quantitatively, we can evaluate the situation in figures. According to Measurement, Selection and Placement Center (ÖSYM) Guidelines, 52 out of 84 higher education institutions in Turkey and the Turkish Republic of Northern Cyprus belong to the state and 32 of them belong to foundations. 3 out of 49 higher education institutions in Istanbul belong to the state and 23 of them belong to foundations. In the student quotas determined for these higher education programs, there is a quota of 7,101 at the “undergraduate” level and 11,415 at the “associate degree” level, and the quota has almost quadrupled in the last 6 years. Additionally, the student quotas of more than 30 secondary education institutions, 1/3 of which

are state institutions and 2/3 of which are private schools under the name of “Vocational and Technical Anatolian High School” in civil aviation related education programs. In summary, quantitatively, there is a student quota capacity not only directly in our aviation and space related formal education programs but also in many professions which will meet the needs of our region! The opening of several educational institutions which are being established with a message that “Aviation Is Developing!” has allowed for student quotas to be allocated for these institutions. Curiously however, there was and there is no special quota or requirements addressing job advertisements or recruiting objectives of aviation companies, specifically geared toward efforts to reach out to those who graduate from these aforementioned aviation departments. Calibrating the rate of recruitment achieved by aviation companies of graduates from aviation departments may be the most correct answer to the qualitative success of vocational education.

Havacı Kadınlar Haftası etkinliklerine katılımları, ilgi ve destekleri artarsa, bu gelişimin hızı da artar. Ben de Eylül 2019’dan itibaren havacılık ekosisteminde yer alan bazı meslek birliklerini ziyaret ederek, yazışmalar yaparak ve katıldığım toplantılarında söz alarak havacılık endüstrimizdeki önemli tespitlerimi paylaşmaya başladım.

Öncelikle kuruluşlarımızın ve meslek erbabının oluşturduğu örgütlenmelerin yönetim kurullarına ziyaretlerde bulundum. Bu ziyaretlerde, süreci açıklayan ve üyelerini teşvik edecek kararlar alınmasına yönelik sunumlar yaptım. Karşılıklı temas kuramadıklarına da mesajlarımı ulaştım. Sonunda, Uluslararası Taşımacılık ve Lojistik Hizmet Üretenler Derneği (UTİKAD), Türkiye Özel Sektör Havacılık İşletmeleri Derneği (TÖSHİD), Türkiye Havayolu Pilotları Derneği (TALPA), Uçak Teknisyenleri Derneği (UTED), Emekli Kabin Memurları Derneği (ARFAA), Herkes İçin Havacılık Derneği (HİHD) yönetim kurullarından, TOBB Türkiye Sivil Havacılık Meclisi (TSHM) Başkanlık Divanı ve Aviation Turkey dergisinden bu desteği aldım.

Montreal, Kanada merkezli iWOAW tarafından yapılan, 2020 yılının Dünya Havacı Kadınlar Haftası (WOAW20) etkinlikleri ile ilgili değerlendirmeleri mart ayında sonuçlandı. Yarışılan kategorilerde ödül sahipleri de belirlendi. Üç ana kategoride üç ödül Türkiye’ye gelecek. “Topluluklar ve Şirketler” kategorisinde, ‘Dünyanın En Kadın Dostu Havacılık Şirketi Ödülü’ Eskişehir TUSAŞ Motor Sanayi (TEI), ‘Dünyanın En Kadın Dostu Havacılık Derneği Ödülü’ THK Antalya Şubesi tarafından alınacak. “Öğretmenler, Profesyoneller ve Meraklılar” kategorisinde, ‘Dünyanın En Beğenilen Organizatörü Ödülü’nü de bana layık görmüşler.

Deklarasyon SHGM tarafından da yayımlanmıştı. Projenin, kurumla bir bağlantısı var mı? Şu ana kadar kaç firma deklare etti?

“Sivil Havacılıkta Toplumsal Cinsiyet Dengesi Geliştirme Deklarasyonu” konusunun SHGM ile bir ilgisi yok; bana ait. Bu deklarasyon kişisel bilgi, deneyim ve değerlendirmelerimle sektör geneline şahsi bir önerimdi. Ancak başarılı olamadım; dersimi çıkardım ve bundan sonraki çabalarıma aldığım dersleri yansıtacağım. Umarım ilerleyen süreçte bu yönde olumlu gelişmeler de sağlanabilir. ■

participation and support increase in the events in this field and, especially in the Women Of Aviation Worldwide Week events where these events peaked.” As of September 2019, I started to share some important findings in our aviation industry with my visits and correspondence to some of the professional associations in the aviation ecosystem, taking the floor in the meetings of my employees.

First of all, I made visits to the board of directors of the organizations formed by our institutions and professionals, and made presentations explaining the situation and the process, encouraging their members that had to make demanding decisions; I made an effort to reach out and to share information. Finally, I received the support from the Board of Directors of the Association of International Forwarding and Logistics Service Providers (UTIKAD), Turkish Private Aviation Enterprises Association (TOSHID), Turkey Airline Pilots’ Association (TALPA), Aeronautical Technicians Association (UTED), Airline Retired Flight Attendants Association (ARFAA), Aviation Association for Everyone (HIHD), the presidency council of TOBB Turkish Civil Aviation Council (TSHM) and Aviation Turkey magazine.

Then, iWOAW located in Canada completed the evaluations of Women Of Aviation Worldwide Week (WOAW20) events in March. Award winners of the competition categories were announced and three awards in three main categories will be given to Turkey this year. In the category of “Communities and Corporations” the ‘Most Female Friendly Aviation Corporation Worldwide Award’ was given to TUSAS Engine Industries, Inc., Eskişehir and the ‘Most Female Friendly Aviation Association Worldwide Award’ was awarded to THK Antalya Office, and I was granted with the ‘Most Acclaimed Organizer Worldwide Award’ in the category of “Teachers, Professionals, & Enthusiasts”.

The declaration was also published by the DGCA. Does the project have a link with the institution?

The issue of Gender Development Fostering Declaration in Civil Aviation has no connection with the DGCA; it belonged to me personally. It was my personal recommendation for the sector based on my personal knowledge, experience and evaluations. Unfortunately, my recommendations were not fully successful, however, I view this as an opportunity to reexamine and draw upon lessons learned that I will reflect into my revitalized future efforts! I hope that positive developments in this direction can be achieved in the next period. ■

utikad

2020
NİSAN | MAYIS | HAZİRAN
APRIL | MAY | JUNE

ULUSLARARASI TAŞIMACILIK VE LOJİSTİK HİZMET ÜRETEMLERİ DERNEĞİ / ASSOCIATION OF INTERNATIONAL FORWARDING AND LOGISTICS SERVICE PROVIDERS SAYI | ISSUE: 20

COVID-19, küresel tedarik zincirini tehdit ediyor
LOJİSTİK, TİCARETE ALTERNATİF YOLLAR ARIYOR

COVID-19 is threatening the global supply chain
LOGISTICS IS SEEKING THE ALTERNATIVE WAYS TO TRADE

**DİJİTALLEŞME İLE LOJİSTİKTE
KADIN-ERKEK EŞİTLİĞİ ARTIYOR**

WITH DIGITIZATION, GENDER EQUALITY IN
LOGISTICS IS INCREASING

**YETKİLENDİRİLMİŞ YÜKÜMLÜ STATÜSÜ
DAHA CAZİP HALE GELDİ**

AUTHORIZED ECONOMIC OPERATOR STATUS
HAS BECOME MORE APPEALING

**HİZMET İHRACATINDA ASLAN PAYI
TAŞIMACILIĞIN**

TRANSPORTATION GETS THE LION SHARE
IN SERVICE EXPORT

İÇİNDEKİLER

CONTENTS

HİZMET
İHRACATINDA ASLAN
PAYI TAŞIMACILIĞIN
TRANSPORTATION
GETS THE LION SHARE
IN SERVICE EXPORT

10

DİJİTALLEŞME İLE
LOJİSTİKTE
KADIN-ERKEK EŞİTLİĞİ
ARTIYOR
DIGITIZATION
INCREASES THE
"EQUALITY OF MEN AND
WOMEN IN LOGISTICS"

28

YENİ YÖNETMELİK
TEDARİK
ZİNCİRİNDEKİ HER HALKAYI
OLUMLU ETKİLEYECEK
THE NEW REGULATION WILL
AFFECT EVERY LINK IN THE
SUPPLY CHAIN POSITIVELY

46

KAPAK/COVER

COVID-19, küresel tedarik zincirini tehdit ediyor
LOJİSTİK, TİCARETE ALTERNATİF
YOLLAR ARIYOR

COVID-19 is threatening the global supply chain
LOGISTICS IS SEEKING THE
ALTERNATIVE WAYS TO TRADE

16

GÜNDEM / AGENDA

UTİKAD, WEBINAR İLE ÇÖZÜM YOLLARI ARADI 24
UTIKAD HAS SEARCHED FOR SOLUTIONS WITH WEBINAR

MEVZUAT / REGULATIONS

YETKİLENDİRİLMİŞ YÜKÜMLÜ STATÜSÜ DAHA CAZİP HALE GELDİ 40
AUTHORIZED ECONOMIC OPERATOR STATUS HAS BECOME MORE APPEALING

RÖPORTAJ / INTERVIEW

TOPLUMSAL CİNSİYET DENGESİ GELİŞTİRME, YAPISI, İÇERİĞİ VE
SİSTEMATİĞİ İLE DÜNYADA BİR İLK 54
GENDER BALANCE FOSTERING IS A FIRST IN THE WORLD WITH ITS
STRUCTURE, CONTENT AND SYSTEMATICS

GÜNCEL / ACTUAL

TAŞIMACILIĞIN YENİ TEHDİDİ; SİBER KORSANLAR 60
THE NEW THREAT TO TRANSPORTATION; CYBERPIRATES

MERCEK / FOCUS

DIŞ TİCARETTE KISMİ YÜKLEME 64
PARTIAL SHIPMENT IN FOREIGN TRADE PARTIAL SHIPMENT
ALLOWED/NOT ALLOWED

TANITIM / PROMOTION

INCOTERMS 2020'DE PRATİK DEĞİŞİKLİKLER YAPILDI 68
PRACTICAL CHANGES HAVE BEEN MADE IN INCOTERMS 2020

08 EĞİTİM / TRAINING

UTİKAD MESLEKİ EĞİTİM SEMİNERLERİNE
TOPLU KATILIM AVANTAJI GETİRDİ
UTIKAD HAS BROUGHT MASS PARTICIPATION
ADVANTAGE TO VOCATIONAL TRAINING
SEMINARS

52 NEDİR? / WHAT DOES IT MEAN?

İSTANBUL HAVALİMANI MAL KABUL
SÜREÇLERİ İÇİN ORTAK İŞ AKIŞ ŞEMASI
OLUŞTURULDU
A JOINT WORKFLOW DIAGRAM HAS BEEN
CREATED FOR ISTANBUL AIRPORT GOODS
ACCEPTANCE PROCESSES